

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ELSŐ SZEKCIÓ

SOMOGYI MÁRIA kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(15076/17. sz. kérelem)

ÍTÉLET

10. cikk • Szólásszabadság • A kérelmező sérelemdíj-fizetésre kötelezése egy helyi önkormányzat személyiségi jogainak azáltal megsértése miatt, hogy megosztott egy harmadik fél által tett, az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok kezelésével és a közpénzek felhasználásával kapcsolatos Facebook-bejegyzést • Az önkormányzat jóhírnevének védelmet célzó, jóhírnév megsértése miatt indított polgári eljárás a 10. cikk 2. bekezdésében felsorolt törvényes célok egyikét sem szolgálta.

Az összefoglalót a Hivatal készítette. A Bíróságot nem köti.

STRASBOURG

2024. május 16.

Az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

A Somogyi Mária kontra Magyarország ügyben

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció) Kamaraként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Marko Bošnjak, *elnök*,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Alena Poláčková,
Krzysztof Wojtyczek,
Lətif Hüseyinov,
Paczolay Péter,
Ivana Jelić,
Gilberto Felici, *bírák*

és Ilse Freiworth, a Szekció hivatalvezetője

Tekintettel:

a Somogyi Mária („a kérelmező”) magyar állampolgár által az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján a Bírósághoz 2017. február 7-én Magyarország ellen benyújtott (15076/17 sz.) kérelemre;

azon döntésre, hogy a magyar kormány („a Kormány”) kapjon értesítést a kérelemről;
a felek észrevételeire;

2024. április 9-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően

Az utóbb említett időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

BEVEZETÉS

1. A kérelem az Egyezmény 10. cikke alapján egy olyan határozat miatt benyújtott panasszal kapcsolatos, amely a kérelmezőt sérelemdíj fizetésére kötelezte egy önkormányzat személyiségi jogainak azáltal megsértése miatt, hogy megosztotta egy harmadik fél Facebook-bejegyzését.

A TÉNYEK

2. A kérelmező 1954-ben született és Tatán él. Képviselője Hüttl T., Budapesten praktizáló ügyvéd volt.

3. A Kormányt képviselője, Tallódi Z. képviselte az Igazságügyi Minisztériumból.

4. Az ügy tényei a következőképpen foglalhatók össze.

5. 2014. december 10-én K. a Facebook-oldalán közzétett egy bejegyzést, amelyben Tata lakosait tüntetésen való részvételre szólította fel. A tüntetés okaként azt jelölte meg, hogy a tatai önkormányzat a piaci árnál alacsonyabb áron adott el egy önkormányzati tulajdonú műemlék épületet egy helyi üzletembernek, L.-nek, aki ezt követően ugyanezt az épületet „örült magas áron” adta bérbe önkormányzati szervezetnek. K. ezt „Tata polgárainak kirablása”-ként jellemezte. Felszólította a helyi közösséget, hogy szervezzenek tüntetést annak érdekében, hogy az önkormányzat ne „tömje tele a zsebét” a bejegyzésben említett üzletembernek. Bejegyzését a következőképpen zárta: „Újból meg kell vizsgálni, hogy jogszerű volt-e az ingatlan eladása. Volt-e nyílt pályázat? A vevő a valós árat fizette-e ki? Szükséges volt-e a város tulajdonának az eladása? A mi ingatlanunké... Kérem, hogy osszák meg minél többször!” Bejegyzésének tetejére K. azt írta: „Figyelem! Fontos! Kérjük, osszátok meg K. felhívását!”

6. A kérelmező Facebook-falán megosztotta K. bejegyzését, hozzáadva egy másik témához kapcsolódó saját hozzászólását, amelyben megkérdőjelezte az önkormányzat által a helyi anyakönyvi hivatal új helyiségeiért amiatt fizetett összeget, mert a hivatalnak új helyre kellett költöznie, mivel a polgármestert zavarta a látogatók száma.

7. Tata Város Önkormányzata és a Tata Közös Önkormányzati Hivatal polgári pert indított a kérelmező ellen, 5 000 000 forint (kb. 1 400 euró) összegű sérelemdíjat követelve a jóhírnévhez fűződő joguk megsértéséért, valamint a kérelmező arra kötelezését kérve, hogy jogsértő magatartását hagyja abba, és további jogsértő magatartást ne tanúsítson.

8. Az önkormányzat sajtóközleményt tett közzé, amelyben jelezte, hogy büntetőfeljelentést tett az eredeti bejegyzés közzétevője és minden olyan személy ellen, aki megosztotta a bejegyzést és valótlan információt terjesztett. A kérelmező esetében az ügyészség úgy döntött, hogy nem indít nyomozást.

9. A polgári perben 2015. február 18-án hozott ítéletében a Tatabányai Törvényszék a felperesnek adott igazat, és a kérelmezőt arra kötelezte, hogy:

(a) Facebook-oldalán tegyen közzé Tata Város Önkormányzatának és a Tata Közös Önkormányzati Hivatalnak címzett bocsánatkérést személyiségi jogaik megsértése miatt;

(b) Facebook-oldalán tegyen közzé egy olyan tartalmú közleményt, hogy valótlan az az állítás, miszerint Tata Város Önkormányzatának és Tata Közös Önkormányzati Hivatalának az alkalmazottai a szóban forgó ingatlant annak tudatában adták el L.-nek, hogy az önkormányzati szervek később ugyanezt az ingatlant L.-től bérlik, és hogy kollaboráltak L.-vel; valamint

(c) fizessen az Önkormányzatnak és a Közös Önkormányzati Hivatalnak személyenként 50 000 forint (kb. 140 euró) sérelemdíjat az okozott nem vagyoni sérelemért.

10. A Törvényszék az Alkotmánybíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban úgy vélte, hogy az állami intézmények nem rendelkeznek alapvető jogokkal. Megállapította azonban, hogy az ügy tárgya nem közhatalom gyakorlásával, hanem tulajdonjogok gyakorlásával kapcsolatos, ezért a felperesek jogosultak voltak személyiségi jogaik védelmére. A bíróság úgy találta, hogy a kérelmező véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogának a korlátozása szükséges volt az állami intézményekbe vetett közbizalom védelme érdekében, mivel a kérelmező olyan valótlan információkat osztott meg, amelyek azt sugallták, hogy az önkormányzat nem az állampolgárok érdekét szem előtt tartva járt el. A bíróság megállapítása szerint az a tény, hogy a kérelmező nem volt tudatában kijelentései valótlan jellegének, csak a büntetőjogi felelősség alól mentesítette őt, a polgári jogi felelősség alól nem. A Törvényszék figyelemmel volt arra, hogy a kérelmező a Facebookon posztolta a szöveget, és hogy a kijelentések elég súlyosak voltak ahhoz, hogy a felperesek jó hírnevét csorbítsák.

11. A kérelmező fellebbezett az ítélet ellen.

12. A Győri Ítéltábla 2015. szeptember 10-én Tata Város Önkormányzata vonatkozásában helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, Tata Közös Önkormányzati Hivatal vonatkozásában azonban elutasította a keresetet. Úgy vélte, hogy a jogi személyek is jogosultak jóhírnév-védelemre, ami állami szervek esetében az állampolgári közbizalomnak felel meg. Az Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy az ügy nem önkormányzati közhatalom-gyakorlást érintett. Azt is megállapította, hogy a valótlan információk terjesztését nem védi a véleménynyilvánítás szabadságához való jog. A nem vagyoni sérelemért megítélt sérelemdíjat 10 000 forintra (kb. 28 euró) csökkentette, és a kérelmezőt 55 000 forint (152 euró) költség és eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

13. A kérelmező fellebbezett az ítélet ellen, de a Kúria 2016. június 8-án helybenhagyta az ítéletet. A kérelmezőt 80 000 forint (222 euró) költség és eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

14. A kérelmező ezután alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyet az Alkotmánybíróság 2017. szeptember 5-én elfogadhatatlannak nyilvánított. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz nem a bírósági ítéletek alkotmányosságát, hanem a tényállás megállapítását támadta, mivel a kérelmező úgy érvelt, hogy az általa megosztott kijelentések nem tényállításnak, hanem értékítéletnek minősültek.

A RELEVÁNS JOGI KERET

I. A RELEVÁNS HAZAI JOG ÉS GYAKORLAT

15. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény releváns rendelkezései az alábbiakat mondják ki:

2:42. §

A személyiségi jogok általános védelme

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja.

(2) Az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

... ”

2:45. §

A becsülethez és jóhírnévhez való jog

„... ”

(2) A jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel.

... ”

2:52. §

Sérelemdíj

„(1) Akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

... ”

II. RELEVÁNS EURÓPA TANÁCSI ANYAG

16. Releváns Európa tanácsi anyagként lásd az *OOO Memo kontra Oroszország (OOO Memo v. Russia*, no. 2840/10, § 23, 15 March 2022) ítéletet.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 10. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

17. A kérelmező úgy érvelt, hogy a hazai bíróságok azon döntése, hogy büntetést szabtak ki rá egy harmadik fél által közzétett Facebook-bejegyzés megosztása miatt, sértette az Egyezmény 10. cikkét, amely a következőképpen szól:

„1. Mindenkinnek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon tekintet nélkül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

A. Elfogadhatóság

18. A Bíróság megállapítja, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében. Továbbá megállapítja, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdem

1. A felek előterjesztései

(a) A kérelmező

19. A kérelmező szerint nem lehet azt állítani, hogy a panaszolt beavatkozás a mások jó hírnevének védelmére irányuló „törvényes cél”-t szolgálta. Nem vitatta, hogy egy „közhatalmat, politikai hatalmat” gyakorló jogi személynek törvényes érdeke fűződhet jó hírnevének a védelméhez. Ez az érdek azonban inkább köz-, semmint magánjellegű volt. Az igazságszolgáltatással ellentétben, a politikai hatalmi ágakhoz tartozó intézményeknek politikai tevékenységük és a demokratikus nyilvánosság iránti nyílt elköteleződésük révén kell megvédeniük saját jóhírnevüket. Továbbá, a bíróságoktól eltérően, a közhatalmat és politikai hatalmat gyakorló jogi személyek nincsenek eltiltva attól, hogy a szélesebb nyilvánosságnak választ adjanak a teljesítményüket érintő kérdésekkel kapcsolatosan. Egy önkormányzatnak nem lehet magánélete, és az Egyezmény 8. cikke alapján nem rendelkezik joggal jó hírnevének a védelmére. A kérelmező továbbá kétségét fejezte ki azzal kapcsolatosan, hogy a jelen ügyben érintett volt-e az önkormányzat jó hírneve, mivel a Bíróság esetjoga szerint a személyes becsület és a jó hírnév elleni támadásnak el kell érnie a súlyosság egy bizonyos fokát, és a támadást sérelmet okozó módon kell végrehajtani.

20. A kérelmező továbbá úgy érvelt, hogy a kifogásolt bejegyzés megosztásával érintett állampolgárként hozzá kívánt járulni egy közérdekű vitához. Nem ő volt a bejegyzés eredeti szerzője, ő csupán megosztotta a bejegyzést, és ésszerűtlen volt vele szemben ugyanazt a szigorú felelősségi mércét alkalmazni, mint amit a tartalmak megosztásakor a szakmai portáloktól elvárnak. A bejegyzést a személyes Facebook-oldalán osztotta meg, amely nem volt különösebben nagy látogatottságú, és semmilyen anyagi haszna nem származott a megosztásból.

21. Továbbá, az önkormányzatnak megvoltak az eszközei arra, hogy cáfolja az állításokat, és ezt azonnal meg is tette. Még ha a megosztott bejegyzés tényszerűen téves volt is, a tévedés elhanyagolható mértékű volt, és nem befolyásolta a kérelmező által közvetített általános üzenetet, nevezetesen azt, hogy az önkormányzat rosszul gazdálkodott a közpénzekkel. Mindenesetre, ésszerűtlen lett volna elvárni tőle, hogy a megosztás előtt ellenőrizze a bejegyzés valóságtartalmát.

22. A kérelmező továbbá előadta: az, hogy sérelemdíjat kellett fizetnie, és viselnie kellett a több évig tartó bírósági eljárással kapcsolatos költségeket, aránytalan volt a bejegyzés jelentéktelen voltaához képest.

23. Végezetül, a kérelmező felszólította a Bíróságot, hogy vegye figyelembe azon visszatartó hatást (*chilling effect*), amelyet az ilyen polgári jogi szankciók a közösségi médiaplatformok használatára gyakorolnak, amely platformok az egyetlen olyan nyilvános fórumot jelentik, ahol az átlagpolgárok aktívan részt vehetnek közérdekű kérdésekről folytatott nyilvános vitákban.

(b) A Kormány

24. A Kormány azzal érvelt, hogy a kérelmező által megosztott kijelentések részben valótlanok voltak, és alkalmasak voltak arra, hogy a közvéleményt, valamint az önkormányzat jóhírnevét és tekintélyét hátrányosan befolyásolják, amint azt a hazai bíróságok megállapították. A Kormány értelmezése szerint a Facebook-bejegyzés megosztása híreszteléssel elkövetett jóhírnév-sértésnek minősült.

25. Az a körülmény, hogy a kijelentés egy közösségi médiaplatformon került megosztásra, és hogy terjesztése korlátozott volt, csak a kiszabott szankciók súlya szempontjából volt releváns, nem pedig annak a kérdésnek a szempontjából, hogy sor került-e a személyiségi jogok megsértésére. Ezzel kapcsolatban a Kormány rámutatott, hogy a hazai bíróságok három szinten alkalmazták ezt a megközelítést, a magasabb fokú bíróságok csökkentették az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbírságot. A Törvényszék figyelemmel volt arra, hogy csak kis mértékű vétkességnek minősült, hogy a kérelmező nem ellenőrizte a megosztott tartalom valóságtartalmát, hogy Facebook-oldala nem volt különösebben nagy látogatottságú, és hogy a jogsértésnek nem volt jelentős hatása a felperesekre.

26. A Kormány úgy érvelt, hogy jogi személyként az önkormányzatnak vannak alapvető jogai. Az üzleti életben tevékenykedők jóhírneve az önkormányzat közbizalom-fenntartáshoz fűződő érdekének felel meg. A Kormány azonban egyetértett a Kúria azon megállapításával, hogy a közhatalmat gyakorlóknak szélesebb körű kritikát kell tűrniük.

27. Végezetül, a Kormány előterjesztette, hogy a kérelmezővel szemben kiszabott szankció arányos volt, és megfelelt a jogsértés súlyának.

2. A Bíróság értékelése

28. A felek között nincs vita arról, hogy a magyar bíróságok ítéletei beavatkozást jelentettek a kérelmező véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogába, és hogy a szóban forgó beavatkozás rendelkezett jogalappal a hazai jogban, de a felek nem értettek egyet abban, hogy a beavatkozás az Egyezmény 10. cikkének 2. bekezdése szerinti „törvényes cél”-t szolgált-e, és arányos volt-e az elérni kívánt céllal.

29. A Bíróság megismétli, hogy a 10. cikk 2. bekezdésében foglalt törvényes célok felsorolása kimerítő jellegű. Szigorúan értelmezve ez a bekezdés – kivételesen, a társadalomban betöltött különleges szerepére figyelemmel – csak egyetlen közhatalmi ág, az

igazságszolgáltatás részére biztosít védelmet (részletesen lásd: *Morice v. France* [GC], no. 29369/10, §§ 128-30, ECHR 2015).

30. A Bíróság hosszú ideje úgy véli, hogy a jó hírnév védelméhez való jog olyan jog, amelyet az Egyezmény 8. cikke a magánélet tiszteletben tartásához való jog részeként védelmez. A „magánélet” tág, kimerítő meghatározásra nem alkalmas fogalom, amely a személy testi és lelki integritását is magában foglalja. Ahhoz azonban, hogy a 8. cikk felhívható legyen, a személy jó hírneve elleni támadásnak el kell érnie a súlyosság egy bizonyos fokát, és olyan módon kell megvalósulnia, ami sérti a magánélet tiszteletben tartásához való jog személyes élvezetét (további hivatkozásokkal lásd *Medžlis Islamske Zajednice Brčko and Others v. Bosnia and Herzegovina* [GC], no. 17224/11, § 76, 27 June 2017).

31. A 10. cikk 2. bekezdésében foglalt „mások jó hírnevének ... védelme” klauzula hatálya azonban nem korlátozódik a természetes személyekre, annak ellenére, hogy különbség van a jogi személy reputációs érdekei és – a társadalom tagjaként – a magánszemély jó hírneve között. Míg az utóbbi hatással lehet az egyén méltóságára, az előbbi nélkülözi ezt az erkölcsi dimenziót (lásd *OOO Regnum v. Russia*, no. 22649/08, § 66, 8 September 2020).

32. A Bíróság elismerte, hogy törvényes „érdek fűződik a gazdasági társaságok kereskedelmi sikerének és életképességének a védelméhez, ami a részvényesek és a munkavállalók javát, valamint a szélesebb gazdasági jót is szolgálja” (lásd *Steel and Morris v. the United Kingdom*, no. 68416/01, § 94, ECHR 2005-II, és *Uj kontra Magyarország*, 23954/10 sz. 22. pont, 2011. július 19.). A jó hírnevük jogi védelmét kereső közjogi szervek vonatkozásában azonban a *Steel és Morris* ügyben (a fent hivatkozott ítélet 40. pontja) a Bíróság megjegyezte, hogy Anglia és Wales törvényei szerint „a helyi hatóságok, a kormányzati tulajdonban álló vállalatok és a politikai pártok ... [nem] perelhetnek jó hírnevük megsértése miatt, mivel közérdek fűződik ahhoz, hogy egy demokratikusan megválasztott szervezet vagy egy ilyen szervezet által irányított szerv nyitott legyen a korlátozástól mentes nyilvános kritikára”. A médiában megjelenő publikációkkal összefüggésben a Bíróság úgy vélte, hogy az államhatalom végrehajtó ágához tartozó, a PR-képességük révén a „közvélemény bírósága előtt” bármilyen kedvezőtlen állításra reagálni tudó szervek „üzleti jóhírnév-védelmen” keresztüli megóvása a médiában megfogalmazott kritikáktól, komolyan akadályozhatja a média szabadságát. Ha a végrehajtó hatalomhoz tartozó szervek jóhírnév-sértés miatt eljárást indíthatnak a média tagjai ellen, akkor túlzott és aránytalan teher hárul a médiára, és elkerülhetetlenül visszatartó hatással lehet az információközvetítő és az „örkutya” szerep média általi betöltésére (lásd, *mutatis mutandis*, *Dyuldin and Kislov v. Russia*, no. 25968/02, § 43, 31 July 2007).

33. Hasonlóképpen, a *Lombardo és társai kontra Málta* ügyben (*Lombardo and Others v. Malta*, no. 7333/06, § 50, 24 April 2007) a Bíróság kimondta, hogy az olyan intézkedés, amely megtiltja, hogy egy választott testület tevékenységét vagy mulasztását kritikával illessék, csak kivételes körülmények között igazolható „mások jó hírnevére vagy jogai védelmére” történő hivatkozással.

34. A *Romanenko és mások kontra Oroszország* ügyben (*Romanenko and Others v. Russia*, no. 11751/03, § 39, 8 October 2009) – amely egy bíróság közjogi szervnek minősülő igazgatási részlegével volt kapcsolatos – a Bíróság elismerte, hogy „lehetnek észszerű szakpolitikai indokai egy olyan döntésnek, hogy a közjogi szervek saját minőségükben ne legyenek jogosultak jó hírnevük megsértése miatt pert indítani.

35. Amikor a felek a törvényes cél fennállását nem vitatták, akkor a 10. cikk alapján előterjesztett, helyi önkormányzat képviselőtestülete által (lásd *Pinto Pinheiro Marques v. Portugal*, no. 26671/09, §§ 39-47, 22 January 2015), előzetes letartóztatást foganatosító

intézmény és annak két tisztviselője által (lásd *Reznik v. Russia*, no. 4977/05, §§ 41-51, 4 April 2013), Oroszország Katonai Főügyészsége által (lásd *Novaya Gazeta and Milashina v. Russia*, no. 45083/06, § 62, 3 October 2017), az Oroszországi Föderáció egyik alkotóegységének választási bizottsága és végrehajtó szerve, valamint az Egységes Oroszország párt regionális szerve által (lásd *Ostanina v. Russia*, no. 22169/11, 17 April 2018), továbbá az Oroszországi Föderáció egyik alkotóegységének végrehajtó szerve által (lásd *Margulev v. Russia*, no. 15449/09, § 45, 8 October 2019 és *Kommersant and Others v. Russia* [Committee], nos. 37482/10, 37486/10, 23 June 2020) jóhírnév-sértés miatt indított eljárásokkal kapcsolatos panaszok kivizsgálásakor a Bíróság a beavatkozás arányosságának vizsgálatára összpontosított.

36. A fent hivatkozott *OOO Memo* ügyben (44. és 46. pont) a Bíróság úgy vélte, hogy az állami jogkörökkel felruházott végrehajtó szervek lényegesen különböznek a piacon kompetitív tevékenységet folytató jogi személyektől, beleértve az állami és az állami tulajdonú vállalatokat is, mivel ez utóbbiak a jó hírnevükre támaszkodva nyereségszerzési céllal vonzanak be ügyfeleket, míg az előbbiek a köz szolgálata céljából léteznek, és az adófizetők finanszírozzák őket. A demokratikus társadalomban betöltött szerepe miatt a végrehajtó hatalom állami hatáskörrel felruházott szervének a jó hírnév fenntartásához fűződő érdeke alapvetően különbözik mind a természetes személyek jó hírnévhez való jogától, mind pedig a piacon versengő magán- vagy állami jogi személyek reputációs érdekeitől.

37. Ezért a Bíróság megállapította, hogy a közhatalmat gyakorló jogi személyek által a jó hírnév megsértése miatt indított polgári eljárások főszabályként nem tekinthetők az Egyezmény 10. cikkének 2. bekezdése szerinti „mások jó hírneve ... védelmére” irányuló törvényes célt szolgálónak. A Bíróság azonban nem zárta ki annak lehetőségét, hogy a közjogi szerv olyan egyéni tagjai, akiket a tagok korlátozott számára és a felhozott állítások jellegére figyelemmel „könnyen azonosítani” lehet, jogosultak legyenek arra, hogy egyénileg, a saját nevükben jóhírnév-sértés miatt eljárást indítsanak (lásd a fent hivatkozott *OOO Memo* ítélet 47. pontját).

38. A Bíróság szerint a fenti megfontolások alapján azt kell eldönteni, hogy a kifogásolt beavatkozás – nevezetesen a Tata Város Önkormányzata és a Tata Közös Önkormányzati Hivatal által a magánszemély kérelmező ellen egy Facebook-bejegyzés megosztása miatt benyújtott, személyiségi jogokat érintő polgári jogi kereset – az Egyezmény 10. cikkének 2. bekezdése szerinti „mások jó hírnevének ... védelme” törvényes célját szolgálta-e.

39. A Bíróság utal a Tatai Törvényszék érvelésére, amely felhívja a figyelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság ítélkezési gyakorlata szerint a közjogi szervek nem rendelkeznek alapvető jogokkal. A Törvényszék értelmezése szerint azonban ez az elv a kérelmező ügyének körülményei szempontjából irreleváns volt, mivel a felperesek nem közhatalmi jogosítványukat, hanem a tulajdonjogukat gyakorolták.

40. A Bíróság megjegyzi, hogy az a kijelentés, amely miatt a kérelmezőt felelősségre vonták, az önkormányzati igazgatás magatartására vonatkozott. A hazai eljárás felperese Tata Város Önkormányzata és a Tata Közös Önkormányzati Hivatal volt.

41. A vitatott adásvétel nem magántulajdonban álló ingatlannal vagy közvetlen gazdasági tevékenységgel, hanem az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok kezelésével és a közpénzek felhasználásával volt kapcsolatos. A hazai bíróságok érvelése ellenére a Bíróság nincs meggyőződve arról, hogy az önkormányzat „a kereskedelmi siker és életképesség védelméhez fűződő”, akár „a részvényesek és az alkalmazottak javát”, akár „a szélesebb gazdasági jót” szolgáló olyan érdekekkel rendelkezett, amely jogi védelmet indokolt (lásd a fent hivatkozott *Steel és Morris* ítélet 94. pontját; vö. a fent hivatkozott *OOO Memo* ítélet 48. pontjával). Az önkormányzat nem olyan kompetitív szereplő volt az ingatlanpiacon, aki

ügyletek bevonásával igyekezett maximalizálni a nyereségét. Még tulajdonjoga gyakorlása során is a köz szolgálatában kellett állnia, és az adófizetők finanszírozták.

42. Azt sem lehetett mondani, hogy tagjai „könnyen azonosíthatóak” voltak (vö. *Thoma v. Luxembourg*, no. 38432/97, § 56, ECHR 2001-III és *Kaperzyński v. Poland*, no. 43206/07, § 61, 3 April 2012), mivel sem a kérelmező által megosztott eredeti bejegyzés, sem a kérelmező saját hozzászólása nem vonatkozott egyetlen azonosított vagy azonosítható alkalmazott állítólagos jogsértésére sem. Mindenesetre, a jóhírnév megsértése miatti ügyet a jogi személyek mint olyanok indították, nem pedig egyéni tagjaik.

43. Ezért a Bíróság megállapítja, hogy a Tata Város Önkormányzata által a kérelmező ellen jóhírnév megsértése miatt indított polgári eljárás az Egyezmény 10. cikkének 2. bekezdésében felsorolt törvényes célok egyikét sem szolgálta. Ha megállapítást nyer, hogy a beavatkozás nem törvényes célt szolgált, akkor nincs szükség annak vizsgálatára, hogy „szükséges volt-e egy demokratikus társadalomban”.

44. Ebből következik, hogy az Egyezmény 10. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

45. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

46. A kérelmező 145 000 forint (402 euró) vagyoni kártérítést, és 1 500 euró nem vagyoni kártérítést követelt.

47. A Kormány vitatta az igényeket.

A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező vagyoni kárt szenvedett azon összegek miatt, amelyeket sérelemdíjként kellett fizetnie (lásd a fenti 12-13. pontokat). A Bíróság a teljes követelt összeget megítéli a kérelmező számára.

48. A Bíróság továbbá úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett. A Bíróság méltányossági alapon teljes egészében elfogadja a kérelmező követelését, és ilyen címen 1 500 eurót ítél meg számára.

B. Költségek és kiadások

49. A kérelmező további 980 eurót kért a hazai bíróságok előtt felmerült költségek és kiadások, valamint 840 eurót a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások tekintetében. Ezek az összegek 28 eurós óradíjjal kiszámlázott harmincöt, illetve harminc óra ügyvédi munka díjának felelnek meg.

50. A Kormány vitatta az igényt.

51. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak annyiban jogosult költségei és kiadásai megtérítésére, amennyiben bizonyítja, hogy azok ténylegesen és szükségszerűen merültek fel, és összegüket tekintve észszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő dokumentumokra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság a teljes követelt összeg, valamint az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegének a megítélését tartja észszerűnek az összes címen felmerült költség fedezésére.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 10. cikkét megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára az alábbi összegeket kell kifizetnie nemzeti valutában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:
 - (i) vagyoni kár tekintetében 402 (négy száz kettő) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (ii) nem vagyoni kár tekintetében 1 500 (egyezeröt száz) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (iii) költségek és kiadások tekintetében 1 820 (egyezer nyolc száz húsz) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2024. május 16-án, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Ilse Freiwirth
Hivatalvezető

Marko Bošnjak
Elnök